

«Затверджую»
Начальник управління
освіти і науки облдержадміністрації

О.В. Пастовенський

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення обласного (II етапу Всеукраїнського)
турніру юних правознавців

1. Загальні положення

Обласний турнір юних правознавців проводиться управлінням освіти і науки Житомирської облдержадміністрації на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 785 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року», Розпорядження голови обласної державної адміністрації від 31.12.2010 р. № 433 «Про обласну соціальну програму розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року». Турнір юних правознавців – це змагання між командами школярів старших класів, які уміють на високому науковому рівні викласти та обґрунтувати свою позицію з приводу тієї чи іншої правової проблеми та довести її в наукових дискусіях – правових раундах.

Правові раунди обласного турніру проводяться за завданнями, затвердженими оргкомітетом Всеукраїнського турніру юних правознавців.

2. Мета та завдання

- якісне оновлення змісту, форм та методів роботи з обдарованою учнівською молоддю;
- задоволення потреб старшокласників у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів, здібностей шляхом залучення до практичної наукової діяльності та навчання їх нормам і стилю роботи у творчих колективах;
- формування у школярів інтересу до правознавства;
- вміння шукати і знаходити об'єкти практичного застосування набутих знань;
- сприяння самостійному формуванню інтелектуальних, спеціальних і загальнокультурних знань, вмінь учнів;
- активізація діяльності районних (міських) наукових товариств та філій Житомирського територіального відділення МАН України;
- залучення провідних вчених, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів Житомирщини до роботи з учнівською молоддю;
- підвищення професійного рівня викладачів і вчителів правознавства;
- відбір кандидатів та формування делегації Житомирської області для участі в III етапі Всеукраїнського турніру юних правознавців.

3. Місце та час проведення

Обласний турнір юних правознавців (II етап Всеукраїнського) проводиться управлінням освіти і науки Житомирської облдержадміністрації щорічно у вересні місяці на базі Житомирського обласного центру науково-

технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради (м. Житомир, вул. Якіра 20, тел.: 0 (412) 24-19-17).

4. Керівництво

Методичне та організаційно-масове забезпечення підготовкою та проведенням турніру покладається на Житомирський обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради.

Безпосереднє проведення турніру покладається на журі, яке оцінює виступ команд у правових раундах, перевіряє розв'язання і представлення командами запропонованих завдань.

5. Умови проведення та учасники

Обласний турнір юних правознавців проводиться згідно даного Положення та є II етапом Всеукраїнського турніру. Обласному турніру передують районні та міські турніри (I етапи Всеукраїнського). В турнірі беруть участь команди загальноосвітніх та спеціалізованих шкіл, професійно-технічних ліцеїв, позашкільних навчальних закладів, наукових товариств та філій Житомирського територіального відділення МАН України, збірні команди районів та міст області.

Кількісний склад команди 6 чоловік, в тому числі 5 учнів віком від 15 до 18 років. Очолює команду і несе відповідальність за життя і здоров'я її членів керівник команди – педагогічний працівник, який брав активну участь у підготовці дітей до турніру.

Керівник команди забезпечує ознайомлення членів команди з даним Положенням, своєчасне оформлення необхідних документів, прибуття учнів на турнір, повернення їх до місця проживання, необхідну морально-психологічну підтримку і допомогу, відповідає за безпеку життя і здоров'я учасників в дорозі та під час проведення турніру.

Офіційним представником команди під час проведення турніру є капітан, учень обраний членами команди. Капітан відповідає за організацію вирішення завдань членами команди, підготовку Доповідачів, Опонентів, Рецензентів, вибір тактики ведення раунду.

Кожна команда повинна мати назву, єдину форму, емблему та підготувати представлення (привітання).

Учасники турніру повинні суворо дотримуватись вимог даного Положення, норм і правил техніки безпеки, виконувати рішення журі, виявляти бережливість при використанні обладнання, приладів, інструментів, тощо. У разі порушення цих вимог, рішенням журі, результати команди можуть бути анульовані.

Дата проведення турніру визначається наказом управління освіти і науки Житомирської облдержадміністрації. Для участі у турнірі необхідно за 10 днів до його початку подати попередню заявку (додаток № 1) за адресою: 10003, м. Житомир, вул. Якіра, 20, Житомирський обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради (тел./факс: 0 (412) 24-19-17, e-mail: ocnttum@yandex.ru).

Організатори не гарантують забезпечення житлом команд, що своєчасно не подали попередню заявку на участь в турнірі.

За відсутності перерахованих документів або порушення строку їх подання питання про участь команди в турнірі вирішується головою журі.

6. Необхідна документація

Кожна команда при реєстрації повинна представити такі документи:

- заявку на участь у турнірі (додаток № 2);
- наказ відділу (управління) освіти «Про підсумки проведення турніру в районі (місті)» або аналітичний звіт;
- посвідчення про відрядження керівника команди;
- копію ідентифікаційного коду кожного учасника;
- паспорт або свідоцтво про народження кожного члена команди;
- медичну довідку про можливість перебування в дитячому колективі.

При реєстрації також необхідно пред'явити відповіді на завдання турніру команди в друкованому та електронному вигляді, які після закінчення раундів здаються журі. На електронних носіях разом з відповідями має бути представлено фото команди.

Без вищевказаних документів команда до участі в турнірі не допускається.

7. Вимоги до написання та оформлення вирішених завдань

Відповідь на кожне завдання повинна ґрунтуватись на певній науковій та експериментальній базі, містити посилання на відповідну літературу, її перелік, відображати власну позицію автора (авторів), бути оформленою у вигляді окремого реферату. Титульний лист реферату оформляється згідно зразка (додаток № 3).

Реферат має бути виконаний державною мовою, при його оформленні бажано використання наступної схеми:

- вступ (обґрунтування підходу до вирішення завдання);
- основна частина (новизна, актуальність проблеми, наукові підходи в юридичній науці по даній проблемі, сформована та доказова аргументація вирішення проблеми, огляд бібліографії, результати самостійного пошуку, аналіз та використання правової інформації, аргументи на підтвердження свого розв'язку);
- висновки (відповідність визначеному завданню, узагальнення);
- додатки (фотографії, малюнки, карти, витяги з нормативно-правових актів, схеми, слайди, ілюстрації тощо, які не містять форми змістовної підказки).

Текст має бути набраним в текстовому редакторі Microsoft Word на папері формату А4 шрифтом Time New Roman розмір шрифту - 12, інтервал між рядками тексту – одинарний. Параметри сторінки: орієнтація – книжна, всі поля сторінки – 20 мм.

8. Програма

Програмою обласного турніру передбачено:

1. Виступ команди в ролі Доповідача.
2. Виступ команди в ролі Опонента.
3. Виступ команди в ролі Рецензента.

9. Порядок проведення турніру

При підготовці до турніру команди письмово вирішують завдання, які надсилаються на місця за місяць до початку турніру.

Турнір юних правознавців проводиться у вигляді творчих раундів. В кожному творчому раунді беруть участь три команди, кожна з яких виступає в одній з ролей: Доповідач, Оponent або Рецензент. Номер раунду і послідовність виступу команди у тій чи іншій ролі визначаються жеребкуванням.

Протягом правового раунду члени команд не можуть консультиватись з жодною людиною, що не є учасником команди. Для ведення правових раундів з членів журі обирається ведучий.

9.1. Хід правового раунду

Команда в ролі Оponentа пропонує команді в ролі Доповідача завдання. Команда Доповідач один раз може відмовитись від виклику без пояснення причини. Тоді команда Оponent викликає команду Доповідача на будь-яке з завдань, які залишилися.

Доповідач (один або кілька членів команди) викладає суть вирішення завдання, акцентуючи увагу на наукових підходах в юридичній науці по даній проблемі, посилаючись на джерела, а також демонструє вміння самостійного пошуку, аналізу та використання правової інформації. Доповідачу бажано, при потребі, проводити порівняльний аналіз правових понять і норм. В доповіді висловлюється сформована та доказова, логічно викладена аргументація командної позиції по вирішенню обговорюваної проблеми. Під час свого виступу Доповідач має право використовувати раніше підготовлені фотографії, витяги з нормативно-правових актів, які не містять форми змістовної підказки. Має право не відповідати на запитання Оponentа, а перенести відповідь на етап заключного слова (загальної полеміки), не відповідати на запитання, на які вже була дана відповідь, якщо питання некоректні або виходять за рамки наукової дискусії з даного завдання.

Після виступу команди Доповідача члени команди Оponentа мають можливість задати у ввічливій, коректній формі запитання, які допоможуть в ході дискусії краще розібратися в доповіді. На прохання Доповідача та членів журі Оponent повинен повторювати та уточнювати свої запитання.

Оponent (один або кілька членів команди) висловлює критичні зауваження до доповіді, вказує на її позитивні сторони, виявляє недоліки та помилки у висвітленні заданої проблеми. Він повинен формулювати свої запитання у ввічливій, коректній формі, повторювати й уточнювати свої запитання на прохання Доповідача та журі. Під час полеміки обговорюється висвітлення завдання Доповідачем. У відбіркових правових раундах Оponent не має права висвітлювати своє розв'язання завдання, але може вказати на недоліки у доповіді, спираючись на матеріал, який він використовував для вирішення цього завдання. У півфінальному та фінальному правових раундах Оponent виступає як співдоповідач.

Рецензент має право задавати питання і Доповідачу і Оponentу. У своєму виступі Рецензент коротко оцінює виступи команд у ролях Доповідача та Оponentу за якість викладення обговорюваної проблеми, вміння ставити та відповідати на запитання, вести дискусію.

Після виступу команди Рецензента, уточнюючих питань журі та оголошення оцінок ведучим раунд вважається закінченим. В наступний творчий раунд вступають інші команди (за жеребкуванням) або попередні в нових ролях.

Під час кожного правового раунду команди повинні дотримуватись наступного регламенту:

- Опонент пропонує Доповідачу завдання для рішення	1 хв.
- Опонент приймає або відхиляє виклик	1 хв.
- підготовка до представлення рішення завдання командою-Доповідачем	2 хв.
- представлення рішення завдання командою Доповідачем	7 хв.
- обмін уточнюючими питаннями та відповідями на них між командами Доповідачем та Оponentом	2 хв.
- підготовка до виступу команди Оponentа	2 хв.
- виступ команди Оponentа	5 хв.
- обмін уточнюючими питаннями та відповідями на них між командою Рецензентом та командами Доповідачем і Оponentом	3 хв.
- підготовка до виступу команди Рецензента	2 хв.
- виступ команди Рецензента	3 хв.
- уточнюючі питання журі до команд	2 хв.
- виставлення оцінок, розгляд реферату та підведення підсумків раунду членами журі	10 хв.

Турнір закінчується після того, коли кожна команда виступить у трьох ролях.

9.2. Ведучий правового раунду

Ведучий правового раунду обирається з членів журі. Для забезпечення нормального проведення правового раунду він:

- викликає команди, представляє їх ролі, зачитує умови завдань;
- стежить за дотриманням регламенту раунду; за характером питань, що задаються і за тим, щоб вони не повторювались; за дискусією і припиняє її, коли вона стає неконструктивною;
- створює умови для нормальної роботи журі та оголошує оцінки.

9.3. Критерії оцінки виступу команд під час правового раунду.

За участь у турнірі команда максимально може отримати 100 балів.

Раунд проводиться у присутності 5 членів журі, які оцінюють рівень виступу команд під час творчих раундів та реферати. При цьому вони користуються наступними критеріями:

- **Виступ команди в ролі Доповідача (60 балів максимально)**
 - повнота доповіді (розкриття актуальності проблеми, огляд гіпотез та аргументованість їх доведення або спростування) 15 балів
максимально
 - розкриття в доповіді наукових підходів в юридичній науці по даній проблемі, 15 балів
максимально
 - наявність та вміння застосовувати малюнки, схеми, карти, слайди, фотографії, макети тощо 10 балів
максимально

- повнота та вичерпність відповідей на поставленні запитання	7 балів максимально
- наявність реферату та його оформлення	10 балів максимально
- стиль, грамотність, культура мовлення	3 бали максимально
<ul style="list-style-type: none"> • Виступ команди в ролі Опонента (25 балів максимально) 	
- повнота аналізу виступу команди Доповідача з відзначенням позитивних та негативних сторін, виявлених недоліків та помилок у висвітленні заданої проблеми	12 балів максимально
- вміння ставити та відповідати на запитання, вести дискусію	10 балів максимально
- стиль, грамотність, культура мовлення	3 бали максимально
<ul style="list-style-type: none"> • Виступ команди в ролі Рецензента (15 балів максимально) 	
- науковість, аргументованість та повнота аналізу виступу команди Доповідача	6 балів максимально
- науковість, аргументованість та повнота аналізу виступу команди Опонента	6 балів максимально
- стиль, грамотність, культура мовлення	3 бали максимально

10. Підведення підсумків

Під час турніру проводиться командна першість, яка визначається за максимальною сумою балів набраних командою у трьох ролях під час творчих раундів.

При однаковій кількості балів набраних командами, перевага надається тій, яка має вищу оцінку за виступ у ролі Доповідача.

11. Нагородження переможців

Всі члени команди переможниці (І місце в командному заліку) нагороджуються дипломами Житомирського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради І ступеня та цінними подарунками. Команди, які зайняли II і III місця – дипломами Житомирського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради відповідних ступенів.

Команді переможниці надається право участі у Всеукраїнському турнірі юних правознавців.

12. Журі турніру

До складу журі турніру входять: голова журі, головний секретар, член журі-ведучий та 4 члени журі (один з них ведучий турніру).

Склад журі турніру комплектується з науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів м. Житомира, працівників Житомирського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради та працівників інших установ за згодою.

Голова журі турніру затверджується наказом управління освіти і науки Житомирської обласної державної адміністрації, а склад журі – наказом Житомирського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради.

Рішення журі є обов'язковим для команд. По закінченні раундів журі проводить консультації для учасників турніру по вирішенню завдань. Підводячи підсумки і аналізуючи рівень знань учасників турніру журі готує представлення оргкомітету про нагородження переможців.

За поданням журі комплектується команда для участі у Всеукраїнському турнірі юних правознавців.

13. Матеріальне забезпечення

Організаційні витрати на проведення турніру відносяться за рахунок Житомирського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді Житомирської обласної ради відповідно до затвердженого кошторису.

Витрати на проїзд, харчування, проживання членів команд та супроводжуючих відносяться за рахунок коштів відряджуючих установ.

ПОПЕРЕДНЯ ЗАЯВКА
на участь в обласному турнірі юних правознавців

_____ районний (міський) відділ
(управління) світи просить допустити до участі у турнірі команду в складі:

№	Кількість учасників	Назва команди
1		
2		
	Керівник делегації	
	Всього кількість місць необхідних для проживання в готелі	

Начальник районного (міського)
відділу (управління) освіти _____

(підпис)

(Прізвище, ім'я та по батькові)

М.П.

ЗАЯВКА
на участь в обласному турнірі юних правознавців

_____ районний (міський) відділ
(управління) освіти просить допустити до участі у турнірі команду _____ в складі:
(назва команди)

№	Прізвище, ім'я та по батькові	Дата народження	Навчальний заклад, клас	Домашня адреса	Педагогічний керівник	Ідентифікаційний номер	Примітка
1							
2							
3							

Капітан команди _____

Керівник команди _____

Начальник районного (міського)
відділу (управління) освіти _____

(підпис)

(Прізвище, ім'я та по батькові)

М.П.

Додаток 3
Зразок оформлення титульного
листа реферату з розв'язком
завдань турніру

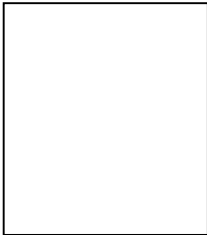
**ЖИТОМИРСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ
НАУК УКРАЇНИ**

ЖИТОМИРСЬКЕ МІСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ШКОЛЯРІВ

ЖИТОМИРСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 25

Обласний турнір юних правознавців

(повна назва творчого завдання)

 Фото автора розміром 6 х 4 см	Автор:	Якімов Сергій Іванович, учень 11 класу Житомирського ліцею № 25, кандидат в дійсні члени Житомирського територіального відділення МАН України
	Педагогічний керівник:	Іванюк Микола Петрович, вчитель правознавства Житомирського ліцею № 25

м. Житомир
2011 рік